

Voorwoord

Martin Luther King gebruikte de gevleugelde woorden: "I had a dream". Ik had er ook een! En met het neerleggen van dit proefschrift wordt die droom werkelijkheid.

Van kindsbeen af exploreer en bestudeer ik de wereld en wil ik vooral begrijpen wat er rondom mij gebeurt. Onderzoeken heeft me altijd al geboeid en blijft me boeien. De ontwikkeling van mijn professionele carrière maakt dat dit onderzoeken zich in de onderwijscontext situeert. Een andere passie van mij is de wereld verkennen op eigen houtje, waarbij ik mijn bezittingen weet te reduceren tot een backpack. Dit *back-to-basics* op onderzoek gaan, bracht me al in veel ongekende oorden: van de grootste wereldsteden in Azië, Afrika, het Midden-Oosten of Latijns-Amerika tot de kleinste dorpjes in de overweldigende natuur van de Himalaya, de Sahara of de Andes. Uit de symbiose van beide passies ontstond dit doctoraat. Vanuit de gedrevenheid om levenslang te leren en mijn huidige beroepsbezigheden als onderwijsinspecteur groeide de interesse om andere inspectiesystemen te leren kennen. Enkele jaren geleden rondde ik aan de universiteit van Antwerpen de masteropleiding Opleidings- en Onderwijswetenschappen (OOW) af. Dit ontwikkelde mijn kennis in degelijk wetenschappelijk onderzoek. Vanuit deze perspectieven wilde ik op wetenschappelijke wijze een aantal Europese inspectiesystemen bestuderen.

De realisatie van dit doctoraatsproject was ontzettend boeiend, maar geen sinecure in combinatie met werk en gezin. Mijn eerder verworven competenties als backpacker kwamen me dan ook goed van pas om uit te zoeken hoe ik mijn vakanties zo kon organiseren dat ik naar de verschillende landen kon afreizen om ter plaatse het inspectiesysteem te bestuderen. Het leidde tot een unieke ervaring met intense contacten die voor alle betrokkenen leerrijk en boeiend waren. Mijn rugzak bleek veel te klein om alle indrukken, informatie, foto's en documenten te inventariseren, maar gelukkig kon ik heel wat data virtueel opslaan. De resultaten

van de wetenschappelijke analyse van die veelheid aan gegevens hebt u nu in uw handen. Tijdens dit intensieve proces ging ik tot het uiterste van mezelf... de beklimming van een grote bergreus waardig. Ik ben blij dat ik nu al mijn bevindingen en analyses met u kan delen. Ik ben ervan overtuigd dat kennis delen en er kritisch op reflecteren de blik verruimt en leidt tot nieuwe inzichten.

Mijn droom waarmaken, kon enkel dankzij de onvoorwaardelijke steun van mijn gezin, familie en vrienden. Zij waren de supporters aan de zijlijn die me aanmoedigden om verder te gaan en niet op te geven wanneer ik een gele kaart kreeg. Voor de inhoudelijke begeleiding bedank ik de voltallige begeleidingscommissie die me op cruciale ogenblikken op tekortkomingen wees, waardoor het werk is kunnen worden wat het nu is. Beide promotoren, professor Peter Van Petegem en professor Roger Standaert, hebben als scheidsrechters de krijtlijnen van het onderzoek bewaakt. Ik ben hen hiervoor heel dankbaar.

Ten slotte richt ik mij nog tot de Europese inspectieorganisatie SICI, de inspectieleiding en alle inspecteurs die bij dit onderzoek betrokken waren, met name: de *Inspectie van het Onderwijs* van Nederland, de *Qualitätsanalyse* van Noordrijn-Westfalen, de *Česká školní inspekce* van Tsjechië, de *Inspecció de Educació* van Catalonië, de *Skolinspektionen* van Zweden, *Estyn* van Wales en de *Onderwijsinspectie* van Vlaanderen. Ik dank hen voor de openheid en de mogelijkheden die ik kreeg om hun inspectiesysteem te bestuderen vanuit de dagelijkse inspectiepraktijk. In het bijzonder wil ik enkele Vlaamse collega-onderwijsinspecteurs én vrienden bedanken voor hun bijdrage bij de finalisering van dit doctoraat. Véronique Biltereyst, Ingrid Ocket en Tine Wouters, die de studie integraal nalazen, en OOW-studiegenoot en collega Ludo De Lee die de vele vergelijkende tabellen bemeesterde en de eindredactie van dit omvangrijke manuscript realiseerde.

Ik draag dit werk op aan mijn zes kinderen: Vincent, Kiran, Laura, Sita, Mara en Zoë met de wijze woorden van Einstein: "De enige verstandige manier van opvoeden bestaat erin een voorbeeld te zijn, desnoods een waarschuwend voorbeeld." Ik hoop dat ik voor jullie een multidimensionaal voorbeeld ben en mag blijven, samen met jullie papa, Luc.

Mag ik u nu uitnodigen voor een leerrijke en boeiende trektocht doorheen zeven Europese inspectiesystemen?

Ilse De Volder
september 2012